

ТОЛЕРАНТНІСТЬ В СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙНАХ

Актуальність теми. Двадцять перше століття – це час, в який проблема толерантності стає досить актуальною і зводиться з етнічними, релігійними та національними самотностями народів та їх культури. Для формування нормального суспільства, вкрай необхідно розуміти і усвідомлювати основоположення цінностей демократії. Одним з ключових значень цього є значення толерантності. Питання толерантності сьогодні є не тільки національною проблемою, але й проблемою світового порядку. Виховання толерантності є складний і тривалий процес, в якому допомагають різні дисципліни як то психологія, філософія, соціологія, етика.

В епоху античності проблема толерантності ще не піднімалася, але її мотиви вже тоді простежувалися в висловлюваннях мислителів: Аврелія, Геракліта, Антифону, Перикла, Сенека; і середньовіччя в працях стародавніх мислителів Філософи Просвітництва: Платон, Г. Гоббс, І. Кант, Г. Гегель. Філософські джерела розглядають толерантність як: форму поваги до іншої людини (М. Бердяєв, Р. Валітова, А. Камю, Ж.-П. Сартр, К. Ясперс та ін.); складну рису особистості, що характеризує менталітет людини (П. Кінг, В. Тишков, М. Уолцер та ін.); соціальне явище (В. Соловйов, Х. Плеснер та ін.). Українські і російські філософи сучасності продовжували активно вивчати толерантність (Р. Валітов, С. Бистрицький, Б. Чалін, Н. Купина, М. Мчедлов, М. Хомяков, М. Романенко, В. Лекторский, Д. Шарп, А. Фурман та інші).

Мета дослідження: соціально-філософський аналіз толерантності в контексті сучасних інформаційних війн.

Об'єкт дослідження: інформаційна безпека в соціокультурному просторі сучасного глобалізованого світу.

Предмет дослідження: специфіка та особливості застосування толерантності в інформаційних війнах.

«Толерантність» як термін з'явився в минулому тисячолітті. Філософія XVI - XVII століть пов'язана з концепцією толерантності, яка повстає проти «терпимості до нетерпимості» і очікуваного релігійного конфлікту. В особистісному аспекті толерантність доступна через призму процесів самопізнання, саморозвитку, розумової зрілості, а також рівня індивідуального освіти.

В рамках міжособистісної взаємодії толерантність інтерпретується як прийняття і розуміння інших позицій, ідеї засновані на конструктивній підтримці. Це має на увазі взаєморозуміння між різними верствами населення і різними культурними традиціями. Важливе місце в філософському тлумаченні толерантності займає релігійний аспект, оскільки біблійні заповіді поважають інших [1, с. 9-10].

Залежно від мови, поняття «толорантності» має різні значення: Толорантність (англ.) – готовим і здатним бути терпеливим, без протесту проти особистості. Tolérance (франц.) – відношення, яке допускає думку інших, яка відрізняється з твоєю та думка інших, їх спосіб думання, поглядів на життя. Толорантність (іспанська) – здатність визнавати світогляд інших. Гуань Ронг (китай.) - дозволити приймати, дружити з іншими. Тасамул (арабська) - прощення, лагідність, милосердя, співчуття, доброта, терпимість. Перська - готовність до примирення, терпіння [2].

Але усі вони мають в основі одне і теж. Все більше і більше поняття «толорантність» набуває міжнародного значення Це мова світу.

«Толорантність – це єдність у різноманітті». Таким чином, ця концепція була визначена в «Декларації принципів толорантності» на конференціях ЮНЕСКО [1].

Не одноразово ми можемо спостерігати яку важливу роль «толорантність» відіграє в сучасних інформаційних війнах. А якщо бути більш точним, її відсутність. Але для початку давайте проаналізуємо, що таке інформаційна війна.

В наш час, коли інформація поступає до нас з усіх боків, будь то телевізор, телефон чи можлива якийсь журнал, важко інколи зрозуміти, яка саме інформація є корисною і не використовується для керування і маніпулювання спільноти.

Інформаційна війна - навмисне викривлення інформації з метою розповсюдження фальшивих фактів та долучення певної користі на свою сторону в тій чи іншій сфері людської діяльності. Завданням інформаційної війни – вплинути на загальну свідомість ворожого об'єкта [3, с. 26].

«Інформаційна війна» як поняття утворилось й використовувалося вже тривалий час. Найяскравішим прикладом використання таких засобів було ще за часів Першої світової війни, коли за допомогою повітряних куль і аеропланів, над місцем перебування ворога, розкидалися листівки. Це сильно вплинуло на моральне становище солдат, і надало перевагу ворогові.

В даний період часу, в нашій країні проходять вибори президента України. Який ж ще приклад, як не цей, так добре підходить нам. Політична компанія кандидатів в президенти набрала таких оборотів, що люди, котрі піддалися цьому впливу, готові в соцмережах один одного розірвати на шматки, тільки за те, що їхня думка відрізняється від іншої. Можна спостерігати як інтернет-спільнота розламується через це. Інколи це виходить за рамки інтернету і буває так, що це закінчується не тільки образливими словами та вигуками, а також бійками.

Деякі соціальні платформи почали вживати заходів для зменшення поширення дезінформації. Ці кроки є гарним початком. Але, як зміняться функції платформи та захист, так і супротивники розроблять нову тактику. Соціальні мережі вже давно використовуються не за їхнім корінним призначенням. Зловмисні наміри існують дуже довго, але сьогоднішні операції впливу істотно відрізняються – пропаганда поширюється друзями на популярних соціальних платформах.

Зазвичай, друзі це люди з якими в нас спільні погляди на певні речі. Це ефективно посилюється з алгоритмами платформ, на яких це відбувається, тому інформаційні кампанії досягають досить великих масштабів. Вміст створюється, перевіряється та розміщується на таких платформах, як YouTube, Reddit та Pinterest. Це також стосується Twitter і Facebook, з їх постійними аудиторіями в сотні мільйонів. Алгоритми трендів розраховані на те, щоб зробити вміст вірусним - це має додаткову користь від основних засобів масової інформації на традиційних каналах, включаючи телебачення.

Ще в жодній війні не зустрічала толорантність. Це зрозуміло, тому що як ворогуючі сторони можуть толорантно ставитись між собою. Від цього не буде ніякої вигоди. Повернувшись до того ж прикладу, вибори президента країни. Якщо один кандидат буде поважати думку іншого, то його виборці можуть задуматись «Якщо він визнає його точку зору і толорантний з нею, можливо нас слід вибрати сторону суперника?». Неприємно це визнавати, але толорантність немає місця в інформаційній війні, і в будь-якій війні загалом. Сенс у толорантності буде тоді, якщо обидві сторони поважатимуть одне одного. Це і буде толорантність.

У ході дослідження ми прийшли до таких висновків:

Питання толорантності не є новим, його мотиви досліджували ще за античності. З кожної епохою все більше людей займались цим питанням. Особливого значення набуло коли держави почали вибирати демократичний політичний режим.

Термін толорантність має різне значення на різних мовах, та в основі вони означають одне і теж.

Інформаційна війна отримала «друге дихання» за допомогою сучасних інформаційних технологій. Потрібну інформацію тепер легше поширювати. Зазвичай це роблять самі люди, для яких вона і призначалася.

Соціальні платформи почали вживати заходів для зменшення поширення дезінформації. Та до уникнення таких ситуацій ще доволі далеко.

Толерантність в інформаційній війні важко оцінити, тому що там її немає. Вона не є вигідною для будь-якої сторони, адже через неї можна втратити послідовників.

Література

1. Киплок О. В. Психологічні особливості формування етнічної толерантності у студентської молоді. Луцьк, 2010. 26 с.
2. Виховна година «Вчимося толерантному спілкуванню» : веб-сайт. URL: <http://kipt.su.edu.ua/en/k2-listing/item/930-vykhovna-hodyna-vchymosia-tolerantnomu-spilkuvanniu.html> (дата звернення: 15.04.2019 р.).
3. Лібікі М. «Що таке інформаційна війна?» : Військо. квітень 2014. № 04(163). С. 26-27.
4. Гнасевич Н. В., Рудакевич О. М. Вплив політичної пропаганди в інформаційно-психологічних операціях: принципи, форми та засоби впливу : Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії а міжнародний досвід : [Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції], м. Тернопіль, Тернопільський національний економічний університет, 20-21 квітня 2018 р.]. Тернопіль : Економічна думка, 2018. С.349-352.